TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH QUẢNG BÌNH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 50/2024/DS - PT
Ngày 22 tháng 9 năm 2024
V/v tranh chấp người giám hộ.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG BÌNH
Với thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Văn Nghĩa
Các Thẩm phán: Bà Từ Thị Hải Dương
Bà Hoàng Thị Nhàn

Ghi biên bản phiên tòa: Bà Hoàng Thị Hương Giang – Thẩm tra viên, Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình tham gia phiên tòa: Bà Cao Thị Minh Nguyệt - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình xét xử phúc thẩm vụ án dân sự thụ lý số 42/2024/TLPT- DS ngày 28 tháng 8 năm 2024 về tranh chấp người giám hộ. Do Bản án dân sự sơ thẩm số 26/2024/DS – ST ngày 15 tháng 7 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới bị kháng cáo. Theo quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 325/2024/QĐ – PT ngày 06 tháng 9 năm 2024, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn*: Ông Trần Khánh H, sinh năm 1971

Địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; có mặt.

- *Bị đơn:* Ông Trần Văn H1, sinh năm 1961

Địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Trần Thị Hải L, sinh năm 1959

Địa chỉ: Số G đường H, tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; có mặt.

+ Ông Trần Thanh B, sinh năm 1973

Địa chỉ: Số H đường F, tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; có mặt.

- *Người kháng cáo:* Ông Trần Văn H1, sinh năm 1961

Địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo nội dung Bản án sơ thẩm số 26/2024/DS – ST ngày 15 tháng 7 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, thì nội dung vụ án được tóm tắt như sau: Tại Quyết định số 01/2007/QĐ -VDS ngày 07/5/2007 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới đã tuyên bố ông Trần Minh Đ, sinh năm 1976; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình bị "Mất năng lực hành vi dân sự". Mẹ ông Đ là cụ Phan Thị G1, chết năm 2016; bố ông Đ là cụ Trần Văn H2, chết năm 2022. Sau khi cụ H2 chết ông Trần Khánh H (viết tắt là nguyên đơn) và ông Trần Văn H1 (viết tắt là bị đơn) là anh ruột của ông Trần Minh Đ tranh chấp làm giám hộ cho ông Đ.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 26/2024/DS – ST ngày 15 tháng 7 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới đã quyết định: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Trần Khánh H. Chỉ định ông Trần Khánh H làm người giám hộ cho ông Trần Minh Đ, sinh năm 1976; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Ngoài ra bản án còn tuyên nghĩa vụ chịu án phí và quyền kháng cáo cho các đương sự.

Ngày 19 tháng 7 năm 2024 bị đơn làm đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, không chấp nhận khởi kiện của nguyên đơn với lý do bị đơn được bố chỉ định trong giữ tài sản và nuôi dưỡng ông Trần Minh Đ trong di chúc.

Tại phiên tòa phúc thẩm nguyên đơn giữ nguyên đơn khởi kiện, bị đơn không chấp nhận đơn khởi kiện của nguyên đơn và giữ nguyên đơn kháng cáo. Các đương sự không thỏa thuận được với nhau về giải quyết vụ án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình tham gia phiên tòa phúc thẩm phát biểu quan điểm: Tại giai đoạn xét xử phúc thẩm các đương sự và người tiến hành tố tụng đã thực hiện đúng quy định của pháp luật về tố tụng dân sự. Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận toàn bộ kháng cáo của bị đơn, giữ nguyên bản án sơ thẩm; buộc bị đơn phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

Căn cứ vào các chứng cứ, tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa phúc thẩm; kết quả tranh luận, ý kiến của Kiểm sát viên, nguyên đơn, bị đơn và người liên quan vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Ngày 15 tháng 7 năm 2024, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới xét xử và ban hành Bản án dân sự sơ thẩm số 26/2024/DS – ST. Ngày 19 tháng 7 năm 2024 bị đơn kháng cáo. Đơn kháng cáo của bị đơn làm trong hạn luật định và đã nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm đúng quy định tại Điều 272 và Điều

273 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, nên chấp nhận đơn kháng cáo của bị đơn để xét xử phúc thẩm.

[2] Ngày 19/01/2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới thụ lý giải quyết vụ án số 08/2024/TLST – DS về việc nguyên đơn ông Trần Khánh H khởi kiện yêu cầu Tòa án tuyên bố di chúc của cụ ông Trần Văn H2 (cụ H2 là bố của nguyên đơn và bị đơn) lập ngày 06/8/2020 vô hiệu và chia di sản thừa kế của bố mẹ nguyên đơn theo quy định của pháp luật. Quá trình giải quyết vụ án nguyên đơn yêu cầu Tòa án chỉ định người giám hộ cho ông Trần Minh Đ là người có quyền lợi liên quan vụ án, do bị mất năng lực hành vi dân sự. Lẽ ra, Tòa cấp sơ thẩm phải căn cứ khoản 1 Điều 42 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 để nhập vụ án này trong cùng vụ án thụ lý số 08/2024/TLST – DS ngày 19/01/2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới để giải quyết triệt để vụ án và đảm bảo thời gian giải quyết vụ án, tuy nhiên Tòa án cấp sơ thẩm thụ lý giải quyết vụ án và ban hành Quyết định 02/2024/QDDST – DS ngày 03/5/2024 để tạm giải quyết vụ án thụ lý số 08/2024/TLST – DS ngày 19/01/2024 là không đúng quy định làm ảnh hưởng đến quyền lợi của các đương sự nên cần rút kinh nghiệm (bút lục số (89 và 90).

[3] Việc nguyên đơn khởi kiện tranh chấp người giám hộ cho ông Trần Minh Đ bị mất năng lực hành vi dân sự thấy: Tại Quyết định số 01/2007/QĐ - VDS ngày 07/5/2007 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình đã tuyên bố ông Trần Minh Đ, sinh năm 1976; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình bị "Mất năng lực hành vi dân sự" (bút lục số 04).

[4] Tại phiên tòa phúc thẩm nguyên đơn, bị đơn và những người liên quan vụ án thừa nhận ngày 06/8/2020 cụ ông Trần Văn H2 là bố của nguyên đơn và bị đơn đã lập di chúc tại Văn phòng Công ty L1, số H đường T, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; di chúc do cụ H2 ký, điểm chỉ trước mặt 03 người làm chứng. Năm 2022 cụ ông Trần Văn H2 chết nên di chúc có hiệu lực kể từ thời điểm mở thừa kế (bút lục số 44).

[5] Tại Điều 2 và Điều 3 của Di chúc cụ ông Trần Văn H2 lập ngày 06/8/2020 đã nêu rõ, giao cho bị đơn Trần Văn H1 quản lý toàn bộ di sản thừa kế, bị đơn được dùng di sản thừa kế vào việc thờ cúng, sửa chữa lăng mộ, nhà thờ và nuôi dưỡng ông Trần Minh Đ bị mất năng lực hành vi dân sự. Như vậy, người giám hộ cho ông Trần Minh Đ1 đã được cụ ông Trần Văn H2 chỉ định tại di chúc lập ngày 06/8/2020 (bút lục số 44).

[6] Hiện nay nguyên đơn khởi kiện tranh chấp di sản thừa kế của cụ ông Trần Văn H2 nên cần chỉ định người giám hộ cho ông Trần Minh Đ, Tòa án cần tôn trọng ý kiến của người lập di chúc. Mặt khác bị đơn là người được chỉ định

bảo quản di sản thừa kế và dùng một phần di sản thừa kế để nuôi dưỡng ông Trần Minh Đ từ khi cụ ông Trần Văn H2 chết cho đến khi ông Đ chết.

[7] Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào trình bày của bị đơn và người liên quan vụ án để giao ông Trần Minh Đ cho nguyên đơn làm người giám hộ là chưa đảm bảo. Mặt khác, ông Trần Minh Đ là người mất năng lực hành vi dân sự nhưng Tòa án cấp sơ thẩm nhận định tại phiên tòa ông Trần Minh Đ xin ở với nguyên đơn để làm cứ giao cho nguyên đơn làm giám hộ cho ông Đ là không đúng, nên cần rút kinh nghiệm.

[8] Từ các phân tích trên thấy, bị đơn kháng cáo có căn cứ nên chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn để sửa Bản án sơ thẩm theo hướng giao cho bị đơn làm người giám hộ cho ông Trần Minh Đ, sinh năm 1976; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình bị "Mất năng lực hành vi dân sự".

[9] Bị đơn kháng cáo được chấp nhận nên không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm; nguyên đơn khởi kiện không được chấp nhận nên phải chịu án phí dân sự sơ thẩm. `

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 272, Điều 273, khoản 2 Điều 308 và khoản 2 Điều 309 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Áp dụng Điều 47, Điều 48, Điều 49 và Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015; khoản 2 Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí và lệ phí Toà án, xử:

1. Chấp nhận đơn kháng cáo của ông Trần Văn H1 để sửa Bản án dân sự sơ thẩm số 26/2024/DS – ST ngày 15 tháng 7 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

2. Chỉ định ông Trần Văn H1 là người giám hộ cho ông Trần Minh Đ, sinh năm 1976; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình bị mất năng lực hành vi dân sự.

4. Ông Trần Văn H1 không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm, được nhận lại 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp tại Biên lai số 0001279 ngày 23/7/2024 của Chi Cục Thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới; ông Trần Khánh H phải chịu 300.000 đồng án phí dân sự sơ thẩm, được trừ 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí đã nộp tại Biên lai số 0001169 ngày 02/5/2024 của Chi Cục Thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới; ông H đã nộp đủ án phí vụ kiện.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án 22/9/2024.

Nơi nhận:
- TANDCC tại Đà Nẵng;;
- VKSND tỉnh Quảng Bình;

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- TAND thành phố Đồng Hới;
- CCTHADS thành phố Đồng Hới;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
.

(Đã ký)

Nguyễn Văn Nghĩa